

Cultures

TEATRE | MÚSICA | LLETRES | DANSA | ART | TRADICIONS | CINE | TELEVISIÓ

SEGONA POBLACIÓ DE L'ESTAT D'INSTAL·LAR PLAQUES STOLPERSTEINE ► La primera va ser Navàs l'abril del 2015, i avui Manresa. Dijous a la tarda es farà a Igualada. L'homenatge l'impulsen els centres educatius de secundària i entitats memorialistes de la ciutat. No hi faltaran familiars dels deportats

L'homenatge als deportats als camps nazis afegeix un darrer manresà i en suma vint-i-nou

► L'acte comença avui amb la col·locació de 14 de les 21 llambordes ► La plaça Sant Domènec tindrà una placa que els recordarà a tots

SUSANA PAZ MANRESA

■ Àngel Sánchez López va néixer a Calasparra, a la província de Múrcia, el 1919. El 1936 feia cinc anys que vivia a Manresa. Va ser deportat a Mauthausen el 25 de gener del 1941, avui fa exactament 76 anys. Va sobreviure i va ser alliberat el 1945. Es va casar amb una exiliada catalana, van tenir quatre fills i va morir a l'exili a Annecy, a França, el 1995. Àngel Sánchez López és el deportat manresà als camps nazis que en fa 29, el darrer que, en la recerca engegada fa més d'un any, ha localitzat el professor d'història del Pius Font i Quer Jordi Pons. Va saber d'ell, explica, per mitjà de les cartes d'un altre deportat manresà, Jaume Viladrosa Montraveta (1910-1941), encara no fa ni dues setmanes, quan ja s'havien presentat els actes d'homenatge que avui comencen. Va localitzar una de les germanes de Sánchez López, que viu al barri de Sant Pau, i el seu nom també formarà part de la placa d'homenatge als, fins avui, 29 manresans deportats als camps nazis que han estat identificats.

Col·laborador també de l'Associació Memòria i Història de Manresa, Jordi Pons va continuar la recerca engegada en el treball de les dues alumnes de les quals era tutor, Alejandra Ibarra i Ariadna Moyano, sobre els deportats manresans i la necessitat que la ciutat els recordés. Ara fa un any se n'havien identificat 24 i s'havien localitzat 17 domicilis. Avui, i després d'un acord de ple del febrer del 2016, Manresa homenatjarà 29 deportats als camps nazis, dels quals 18 van ser assassinats i 11 alliberats. Entre els primers, el deportat més jove, Bernat Toran; i entre els segons, Amat-Piniella.

Dels 29 deportats s'han localitzat 21 domicilis, on vivien els manresans el 1936, i on es col·locaran les plaques Stolpersteine, creades per l'artista alemany Gunter Demnig (Berlín, 1957). L'any que ve s'espera que quatre manresans més acabin tenint la seva placa Stolpersteine: Rosend Labara Andrés i el seu fill Fèlix Labara Pena; Àngel Sánchez López i Francesc Playà Traserra, de qui de moment no s'han trobat familiars tot i sortir esmentat a les memòries de Jacint Carrió (1916-2000).

ARXIU/MARTA PICH

L'artista Gunter Demnig col·locant les llambordes a Navàs, el 9 d'abril del 2015. Aquesta acció la repetirà avui a Manresa, començant per Bernat Toran. Hi ha més de 60.000 Stolpersteine en vint països europeus

L'AGENDA

INSTAL·LACIÓ DE PLAQUES. AVUI:

► De 9 a 9.45 h

-Bernat Toran Martínez. Carrer Joc de la Pilota, 18
-Enric Munt Costa. Carrer d'en Botí, 1
-Jaume Viladrosa Montraveta. Carrer Amigant, 6

► 10.00 h

Recepció de l'alcalde a l'artista Gunter Demnig. Signatura al Llibre d'Honor de la Ciutat.

► De 10.30 a 11.50 h

-Josep Aparicio Sancho. Carrer Arbonés, 34
-Ramir Sánchez Molina. Carrer Sant Francesc, 12
-Josep Señal Esclusa. Carrer d'en Tahonas, 18

-Josep Pons Pérez. Carrer de la Mel, 31
-Miquel Camps Puiggròs. Carrer de la Mel, 23

-Antoni Camps Vives. Carrer de la Mel, 23

► 12.00 h

Instal·lació d'una placa d'homenatge als 29 deportats manresans a la plaça Sant Domènec

► 12.35 h

Acte a l'Espai Plana de l'Om. Els alumnes dels instituts de Manresa conversaran amb Demnig.

► De 15.30 a 17.00 h

-Joaquim Amat Piniella. Carrer Carrió, 11
-Enric Cunill Marfà. Carrer Carrió, 11
-Jesús Dalmau Colom. Carrer Canonge Montanyà, 12

-Jaume Real Ventura. Carretera de Cardona, 26

-Josep García Pérez. Muralla Sant Domènec, 28

INSTAL·LACIÓ PLAQUES. DIJOUS:

► De 9.00 a 11.15 h

-Bernat Comín Igualada. Camí dels Corral

-Maurici Ribas Pujol. Via Sant Ignasi, 14

-Jacint Carrió Vilaseca. Carrer Aiguader, 22

-Pere Parés Sans. Carrer Circumval·lació, 65

-Pere Brunet Ferrer. Carrer Circumval·lació, 102

-Joan Sallés Oliveras, carrer del Castell, 61

-Agapit Colom Armengol, carrer Major, 5

La ruta de col·locació d'aquestes llambordes daurades, peces úniques, fetes a mà per Demnig, gravades amb les dades de cada persona deportada i col·locades al paviment, davant de l'edifici on havien viscut, començarà a les 9 del matí i s'allargarà fins dijous (vegeu requadre superior). L'artista alemany les col·locarà amb la presència d'alguns dels familiars dels deportats. Fins ahir s'havia confirmat la presència de parents de Jaume Viladrosa, Josep Apari-

cio, Enric Cunill, Jesús Dalmau, Jacint Carrió, Pere Parés, Pere Brunet i Agapit Colom.

Els altres protagonistes del dia seran els alumnes dels instituts manresans. Està previst que estudiants del Pius Font i Quer i del Lluís de Peguera (que el 2013 van engegar el projecte Manresa-Mauthausen) acompanyin l'artista en una part del recorregut i que alumnes de tots els centres participaran en la col·locació de la placa d'homenatge a tots els depor-

tats a la plaça Sant Domènec (12 del migdia) llegint fragments de *K. L. Reich*, d'Amat-Piniella.

A 2/4 d'1 del migdia, a l'auditori de la Plana de l'Om, l'alumnat es trobarà amb l'artista per conèixer l'origen del projecte Stolpersteine. També presentaran una audioguia, que estarà disponible en una aplicació de mòbil, i que servirà per recórrer les 21 plaques i conèixer la història dels deportats. Els textos els ha elaborat Jordi Pons i la locució l'han fet els alumnes.

21 plaques

- **Enric Munt Costa** (Manresa 1906-Güsen 1941)
- **Agapit Colom Armengol** (Lluçars 1893-Güsen 1941)
- **Josep García Pérez** (Sta. Fe de Mondújar 1909-Güsen 1941)
- **Bernat Toran Martínez** (Fígols 1918-Güsen 1942)
- **Enric Cunill Marfà** (Moià 1913-Marsella 1994)
- **Jacint Carrió Vilaseca** (Manresa 1916-2000)
- **Pere Parés Sans** (Manresa 1911-Hartheim 1941)
- **Josep Pons Pérez** (Manresa 1915-París 1992)
- **Maurici Ribas Pujol** (Manresa 1908-Güsen 1941)
- **Jaume Viladrosa Montraveta** (Lloberola 1910-Hartheim 1941)
- **Josep Señal Esclusa** (Manresa 1912-1993)
- **Ramir Sánchez Molina** (Cartagena 1900-Güsen 1941)
- **Joaquim Amat-Piniella** (Manresa 1913-Barcelona 1974)
- **Jesús Dalmau Colom** (Manresa 1916-Hartheim 1942)
- **Jaume Real Ventura** (Solsona, 1914-París 2010)
- **Bernat Comín Igualada** (Mariana 1882-Güsen 1941)
- **Miquel Camps Puiggròs** (Manresa 1917-Güsen 1942)
- **Antoni Camps Vives** (Manresa 1899-Güsen 1941)
- **Joan Sallés Oliveras** (Manresa 1904-Mauthausen 1942)
- **Josep Aparicio Sancho** (Villanueva de Jiloca 1902-Dachau 1944)
- **Pere Brunet Ferrer** (Manresa 1916-Flossenbürg 1944)

8 deportats més

- **Joan Serarols Pons** (Manresa 1910-Güsen 1941)
- **Pere Barrull Cuenca** (Manresa 1897-Hartheim 1941)
- **Francesc Playà Traserra** (Rocafort 1913-París 1947)
- **Àngel Sánchez López** (Calasparra, Múrcia 1919-Annecy 1995)
- **Rosend Labara Andrés** (Candasnos, Ossa 1900-Chàlon-sur-Saône 1962)
- **Fèlix Labara Pena** (Candasnos, Ossa 1923-Sennecey-le-Grand 1984)
- **Ignasi Planell Carrió** (Manresa 1900-Perigús 1974)
- **Isidre Serra** (Manresa 1916-Desaparegut a Majdanek el 1944)